

Izhaja vsak četrtek in velja s poslovnino vred all v Mariboru s postavljanjem na dom za celo leto 40 K, poi leta 20 K, za četrt leta 30 K. Izven Jugoslavije 50 K. Narodna se pošlje na upraviteljstvo "Slovenskega Gospodarja" v Maribor, Koroška cesta št. 5. List se dospolja do odpovedi. Narodna se plačuje naprej. — Telefon štev. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LIJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udjde "Kral. Hskovnega društva" dobrojno list brez posebne meročnosti. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vratajo. Upraviteljstvo sprčjema narocnicna, inserata in reklamacija. Cenig inseratom po dogovoru. Za vse kratne oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so pošljene prostre. — Telefon štev. 220. —

6. štev.

Maribor, dne 10. februarja 1921.

55. letnik.

Naše delo v ustavotvorni skupščini. ✓

Prve volitve v naši državi — volitve v ustavotvorno skupščino — niso izpadle tako, kakor se je splošno mislilo. Pri vseh prejšnjih volitvah sta poslali lo dve slovenski stranki svoje zastopnike v zakonodajne zbore, zdaj pa sedajo v Beogradu v konstituanti zastopniki šestih slovenskih strank. Posledica propora je, da so priše razne stranke in struje do zastopstva oziroma do previlega zastopstva, kakor tudi, da nima nobena slovenska stranka absolutne večine. Da so samostojne, socialisti in komunisti dosegli toliko glasov, je kriva demografska agitacija teh strank, ki so hujskale proti državnemu jedinstvu s tem, da so trdile, da je SLS, oziroma njen voditelj dr. Korošec, prodal Slovence Srbo, ki so za draginjo in za druge gospodarske težkoče delale odgovorno našo stranko, akoravno je bil med 19 ministri jedini dr. Korošec zastopnik naše stranke, ki so agitirale za republiko itd., krije je pa tudi, da so vsi elementi, ki so proti državi in njenemu napredku, agitirali in glasovali za stranke, katerih pred vojsko pri nas ni bilo. Ta — milo rečeno — grdi način agitacije je pa tudi povzročil, da so mnogi dobri možje in mladeniči, ki so prišli iz vojne skrajno nezadovoljni domov, volili kandidate novih — do sedaj nepoznanih strank, kar že sedaj zelo obžalujejo. Slični pojavi so se opazili skoraj v vseh državah pri prvih volitvah po vojski, v vseh državah je trajalo nekaj let, — predno so oni, ki so toliko gorja v svetovni vojski pretrpeli, začeli položaj pravilno presojati in spoznавati prave kriče sedanjega težkega položaja, prave kriče draginje, neznotnih davkov in drugih bremen, kriče pomanjkanj stanovanj itd.

Glavni in najbrž edini namen ustavotvorne skupščine je: dati državi ustavo. Radi tega je tvorilo glavno točko v programu vseh strank vprašanje, kako se naj uredi naša država, vprašanje centralizma ali samouprave. Pribiti se mora, da je ogromna večina slovenskega ljudstva za samoupravo in da noče o centralistični vrednosti naše države ničesar slišeti. — Najboljši dokaz za to trditve nam da pisanja demokratskih listov za časopis, kakor tudi takratno in sedanjo "Slovenske Samoslojne in njihovega lista". Izmed 40 slovenskih poslancev so začeli boj za samoupravo le poslanci jugoslovanskega kluba, po številu 14. Čeprav narodno-socijalistična poslanca in 8 poslavcev Samostojne trdi, da so tudi za samoupravo (autonomijo) ter proti centralizmu. Njihova zatrdirila bo-

do le tedaj imela pomen, ako bodo vladni in vsem drugim strankam jasno in odkrito izjavili, da se hočejo z drugimi slovenskimi poslanci vred boriti za avtonomijo. V tem slučaju bodo boj za avtonomijo lažji, ker bo nadpolovična večina slovenskih zastopnikov bila tudi boj in se bo jasno videlo, da so le 3 zastopniki demokratov navdušeni za centralizem, dočim se drže socialisti in komunisti neutralno. Poslanci SLS bodo z drugimi tovariši v Jugoslovenskem klubu bili boj za dosego avtonomije in so večji ali manjši uspehi odvisni od tega, kak bo splošni položaj v ustavotvorne skupščini, kakor tudi, ali in v koliko bodo to delo podpirali zastopniki drugih slovenskih strank.

Namen ustavotvorne skupščine je dati državi ustavo in mora vsako drugo zakonodajno delo počivati, dokler ni ta namen dosežen. Tudi glede davkov ni mogoče doseči nobenih izprememb, ker se isti pobirajo še na podlagi starega proračuna, ki je bil lastniken, za novi proračun, v katerem se bo šele po mesecu aprilu sklepalo, se delajo šele predpriprave. Poslanci Jugoslovenskega kluba se že v naprej dobro pripravljajo za velike gospodarske boje, kateri se bodo bili o prilikl sklepanja o proračunu. Tako, ko so se bili zbrali v Beogradu, so v mnogih sejah razpravljali o gospodarskih razmerah v posameznih pokrajnah in napravili vse potrebne sklepe, obširno so razpravljali o draginji, o neznotnih davkih, pretriranih carinah, vendar se zavzeli za olajšanje izvoza živine in konj, za carinske ugodnosti, za doseg cenejše oblike in obutelji, za labavo zadostne množine tobaka, prav posebno tobaka za pipe, za pravilno zamenujavo kronskega novčanice, posrečevali so neštetokrat v raznih ministrstvih v zgoraj navedenih zadevah, zavzeli so se za izpopolnitve že obstoječih železničnih prog in zgradbo novih železničnih prog itd., preostostali spetovanje proti uvozu italijanskega vina.

Poslanci SLS delajo v smislu program stranke in obljud, danih včeraj na volilnih shodih. Njih delo tem uspešnejše, ako bodo isto krepko podpirali dobro organizirani volii, ki bodo v rednih sejah in sestankih zrajevnih in okrajnih organizacij razpravljali o perečih vprašanjih, ženjih in zahtevah ljudstva in tozadovne solucije pošiljali Jugoslovenskemu klubu, s posameznim poslancom SLS v Beogradu.

Vladimir Pušenjak,
narodni poslanec.

Hajduk Veljko Petrovič.

(Dalje.)

Nato dvigne vse svoje momke ter odide in se tiho prikradejo in pridejo med Turke; nato dajo vsi naenkrat oganj iz pušk in prično kričati po turški: "Bežite! Razbija nas hajduški Veljko!" Od streljanja in kričanja se zbude Turki iz sna, a konji se jim še odtrgajo in udarijo preko taborišča in preko njih. Tako zbeže Turki, ta peš, oni bos, tretji gologlav, a celo taborišče ostane Srbom. Od takrat postane Veljko med svojimi momki in bimbaši in bulubaši gospodar, pri sovetu in Črnem Juriju hrabri vojvoda, pri sovražnih Turkih pa po vsem onem okraju strašen neprijatelj.

L. 1809, ob času nesreče na Kamencici, je čuval Banjo pred Turki, a državni svet mu je postal vojvoda St. Živkoviča za upravitelja in svetnika, ker se je bal, da ne bi Veljko v nepremisljenosti in iz hrabrosti kje svoje vojske to nepotrebnum razceplil in uničil. V bojih s Turki okrog Banje sta bila ranjena oba, on in Živkovič. Turki so ju obkolili in držali nekoliko

tednov v obsedbi. Ker sta bila v veliki stiski in prideta Mladen in Vujica z vojsko na pomoč. Ko zagledata in spoznata srbsko vojsko, zasede Veljko ki je bil ranjen preje kakor Živkovič in je že okreval, konja ter pride skozi turško vojsko med Srbe, da se dogovori, kje hočejo določeno noč narediti nasipe in od koder udariti na Turke, potem se pa vrne skozi Turke zopet v Banjo, da uredi svojo vojsko in tudi oni udarijo istočasno. Ko se zbero Srbi k zborovanju, kamor je jim zapovedal Veljko, da naredi našip, se izproži po nesreči puška nememu srbskemu vojaku in poči in tako se prestraši srbska vojska in zbeži nazaj. A Veljko misli, ko zasliši pokati puške, da so Srbi udarili na sovražnike Turke, pa udari tudi on od znotraj, toda Turki ga odbijejo nazaj. Ko napoči jutro, a na določenem mestu nikjer nobenega Srba, nego vihajo njihove zastave daleč nekje po nekih gričih, sklene Veljko, ki se ni mogel več držati v Banji, ker so mu Turki celo odvzeli vodo, pa tudi ni imel nobene nade več na Srbe, da se trebije s svojo vojsko skozi Turke in kdor pride, pride, kdor pa ostane, naj

ostane. Ko se je v svoji sobi pripravil na beg, ga vprašajo momki, kaj narediti z Živkovičem, ki je ležal ranjen v drugi sobi in Veljko odgovori glasno, da ga je Živkovič lahko slišal: "Kaj hočete? Ako lahko gre, naj gre, kakor drugi, ako pa ne more, pa mu odsekajte glavo in vzemite s sabo, da je Turki ne dobel!" Ko Živkovič zaslisi te besede, pomisli: Kaj, norec kakor je, bi res kaj takega učinil, — pa skoči, četudi ranjen na noge in pride med prvimi skozi.

Ko so Turki v jeseni dospeli do Morave, jim je Veljko s svojimi bečarji na okoli delal veliko škodo, jih vznemirjai in plašil. Ko pa pride na novega leta dan v skupščino, ga začočijo neki kneziči in balubašice iz onih nahij, kjer je zapovedoval, da je posilil neke dekllice, a njegovi momki da so nekim ljudem jemali goveda in ovce ter jih prodajali kakor turške. Radi tega ga obsodi državni svet v ječo, toda na njegovo srečo ga ne zaroča onega dne, ampak puste do jutra. On pa zbere zvečer svoje momke ter reče: "Bratje! mislil sem, da me v Beograd, da me vprašajo kolikorat sem bil letos ranjen, koliko

Gre za naš najdražji zaklad -- mladino!

V Beogradu imamo vlado — menšico radikalov in demokratov. Mesto da bi se ta naša ministrska gospoda brigala: Kako osrečiti državo, znatižati davčna bremena, omiliti draginjo in priskrbeti narodu najpotrebnnejšega so nam začeli iz Beograda ven izpodkopavati, rušiti in okuževati naš najdražji zaklad, up naše boljše bodočnosti ter moči — mladino. Kot nekaki mojstri in prvobojevni v protiverškem zastrupljenju naše mladeži pred njačijo seve starci in največji škodljivi naše svobodne domovine demokrati (liberalci).

Očeten boj proti versko nравni vzgoji naše srednje in ljudskošolske mladine je začel minister prosvete — liberalec Svetozar Pribičević, ki hoče nekako programatično točko za točko ubiti verski čut našim mladim.

Da doseže prosvetni minister ta svoj protiverski cilj, je udaril najprej po našem višješolskem svetu v Ljubljani. Kar je še bilo trezno in versko mislečih mož v ljubljanskem višješolskem svetu, jih je pognal iz tega tolikanj odgovornega mesta in jih nadomestil z najzagrizenejšimi liberalci ki ga bodo podpirovali v njegovih gonjih proti versko nравni vzgoji naše mladine.

Kakor hitro je g. Pribičević ustekl na ljubljanskem višješolskem svetu svojo liberalno gospodo, je izdal razglas ravnateljem srednjih šol in upraviteljem učiteljskih šol, v katerem zahteva, da se morajo naše šole posokoliti. Mi krščansko preprtičani Sloveni vemo, vidimo ter čutimo, da ni Sokol nič drugega nego protikatoliški strup za našo mladež. Saj ravno češki v slovenski Sokol sta si postavila bojno geslo: Proč s Rimom, proč s katolicizmom, proč z versko nравno vzgojo! Da je naša trditve prebridka istina, lahko uvidi vsak kmet, ki pozna in ima priliko opozavati delo, spoznavati nauke in življenje kulturno-bojnih Sokolov. Kjer se šopiri Sokol, tam kričati: pijančevanje, razuzdani ples, brezvernost in protikrščansko življenje.

Sedaj pa pride sam minister in naravnost zapove našemu že itak liberalnemu in proticerkvenemu učiteljstvu, da mora vzgajati mladino v sokolskem — protiversko nравnem duhu.

Naša mladež je že itak vsled povojnih posledic posurovela, sedaj pa se še naj na ministrski ukaz posokoli, podivja do cela, potem pa bo z nam Sloveni kmalu pri kraju.

Dan na dan prinaša časopisje sama žalostna poročila o strajkih, pun-

tih, pobjojih, tihotapstvu in tativnah. Odkod te žalostne pričazni? V ljudeh ki so videli in doživelj vojno gorje, jo zamrl strah pred Bogom in ugasača je tudi ljubezen do bližnjega. Starjših skoro ne bo več mogoče poboljšati, a naš up in nada boljše jugoslovanske bodočnosti je bila doslej naša mladina, ki bi naj brepojeni v versko nравno vzgojo obrodila boljši sad kot njeni očetje. Mesto da bi se naše rajvišje oblasti brigale za to, kako zateziti, omiliti in popraviti, kar je zavila nesrečna vojna kuga v versko nравnem oziru, pa delajo ravno na protop; zapovedujejo, da se mora mladini od strani učiteljstva izruvati zadnji čut strahu božjega, ki edri za more mladega človeka obdržati na počivljenske poštenosti.

Ako bi začelo naše učiteljstvo razizvrševati ta Pribičevičev sokolski razglas, je dolžnost vseh krščansko čutečih in za dobrabit naše mladino vnetih staršev, da se naravnost prepreči udejstev Pribičevičevega razglas.

Pravico in odgovornost za pošteno vzgojo svojih otrok imajo predvsem starši in ne liberalni ministri, ki delajo naravnost na propad naše mladine.

Naši krščanski davkopljevalci so zgradili in vzdržujejo naše šole, skmotskimi žulji se premastno plačuje učiteljstvo, da bi pa sedaj rušili in podirali krščansko vzgojo naših slovenskih šol liberalni minister obdan od štaba liberalnega učiteljstva, to se ne sme in se ne bo zgodilo!

Pri nas v Sloveniji si je z največjo težavo priborila liberalna stranka komaj tri mandata, da bi pa ti trije liberalci nam hoteli iztrzati iz sre naše mladine materino doto in srečo — vero! tega ne bodo dopustili naši krščanski starši in tudi ne naši krščanski voditelji ljudstva!

Pribičevičev ukaz za posokoljenje naših šol bo našel najostrejši odpor pri celotnem krščansko mislečem ljudstvu.

Naše šole se morajo poboljšati, ne pa razkristjaniti in popolnoma podprtati!

Politični ogled.

JUGOSLAVIJA. Večina naših poslancev se mudi v domovini, ker deluje sedaj takozvani ustavni odbor in je med tem delovanjem konstituanta odgovena. Na sejah ustavnega odbora podajo razne stranke svoje ustavne načrte, o katerih se potem razpravlja v

junakov mi je poginilo in koliko po habljencev mi je ostalo, koliko granat se je razpočilo nad mojo glavo in koliko konj je pod mano poginil, dalje pa tudi, če imam s čim izplačati plačo svojim junakom, oni pa izprašujejo, kolikorat sem ljubimkal z dekle, zjutraj me pa hočejo zapreti v ječo. Pojdimo torej inzbežimo od tukaj! — Nato se vzdigne z vsemi svojimi momki in ponoči zbeži iz Beograda. Zjutraj pridejo v Smederevo, kjer razlahajo s konj in se odpočijo in zajutrujejo, Veljko pa pripoveduje vsakemu, kako je zbežal iz Beograda, ter gre naravnost k Milenkovi v Poreč in reče: "Doslej sem bežal, odslej pa hočem iti počasi, kdo se pa hoče biti in umreti, naj pride k meni!" Po zajutru odide iz Smedereva preko Morave, in doli preko požarevačke nahije naravnost v Poreč, kjer ga je Milenko komaj pričakoval in odredil mu je 500 grošov na mesec, njegovim bimbašem in bulubašem pa po 200 ali 100 grošov, momkom pa kakor drugim bečrom.

(Dalje prihodnjih.)

Somišljeniki darujejo zasklad KZ.

edbora. — Poročila, ki prihajajo iz Dalmacije in osobito iz Šibenika,javljajo, da se povod po Dalmaciji pravljajo Italijani, da zapustijo vse one kraje, katere morajo izprazniti po rapski pogodbi.

ITALIJA. V Rimu se mudi čehoslovaški zunanj minister dr. Beneš. Pri tej priliki se kujejo načrti o politično-gospodarskih zvezah med Italijo in Čehoslovaško. — Za pust je bilo po italijanskih mestih več nemirov, pretegov in smrtnih pobojev. Lasali so se med seboj fašisti, socialisti in kmetsko delavstvo.

NEMČIJA. Za Nemčijo se je začela potegovati Amerika, na čelu ji novi predsednik Harding. Amerika bo delovala na to, da se zniža plačilo nemške odškodnine, katero morajo plačati Nemci po vojni oškodovanim zavezniškim državam.

GRŠKA. Na Grškem imajo novo vlado. — Svoj čas smo že poročali, da so bili Grki močno tepeni od Turkov v Mali Aziji krog Smirne. Po novejših poročilih se pripravljajo Grki na novo ofenzivo proti Turkom v Mali Aziji z 7.000 možmi. Seve, tudi Turki ne bodo držali rok križem vočigled močnim grškim napadalnim pripravam.

Tedenske novice.

t DUHOVNIŠKE SPREMENIME. Prestavljeni so vlč. gg. kaplani: Martin Čepin od Sv. Jurija ob južni žel. v Zreče, Anton Čečko iz Poljčan v Šoštanji, A. Leben od Sv. Urbana pri Ptiju v Poljčane. Za župnika pri Sv. Venčeslu je bil dne 1. februarja slovensko umeščen č. g. Ivan Zakošek.

t DR. VOSNJAK — pobijalec slovenske samouprave. Dr. Vošnjak, znani samostojni poslanec, je govoril v ustavnem odboru proti slovenski samoupravi in je zagovarjal centralistično ureditev naše države po receptu liberalcev. Rekel je, da je člen 13. krfskega pakta predvideval edinole samoupravne enote z gospodarskimi in kulturnimi mejami in da je potem takem krfska deklaracija uničila Slovenijo in Hrvatsko. Dr. Vošnjak je nato izjavil v imenu 18.000 volilcev, da ni treba samoupravne Slovenije. Razentega je povedril, da naj boda Zagreb in Ljubljana le uradniška središča in ne slovenska, oziroma hrvatska. Celi govor dr. Vošnjaka je dokazal jasno, da so samostojne slepi zagovorniki centralistične ureditve naše države ter da so se vdnjali popolnoma Pribičeviču.

t SAMOSTOJNI POLITIKI in dr. Korošec. Takole opisujejo samostojni apostoli ministrsko ostavko dr. Korošca: Dr. Korošca so v Belgradu vrgli vun, njegove poslanice so spodili, on je pobegnil v Nemško Avstrijo. Da je to res, bi vsak samostojnež »gost« vzel. A glej ga spako: Dr. Korošec v Belgradu, uživa velik ugled, regent ga kliče k sebi, ministrski predsednik se posvetuje z njim, ta muhasti Korošec pride celo v Celje in tam govor, se pripelje 5. jan. t. l. v Maribor in tam poroča zaupnikom iz cele Slovenije o političnem položaju itd. Samostojni jezik so ga že pregnali na Nemško, a on pa se trudi, rešiti slovensko ljudstvo iz kremljev liberalne gospode v Belgradu, kateri so ga prodali samostojni s svojo prisojo ter mu priboriti samoupravo. Bog ve koliko laži o dr. Korošcu in Kmetski zvezi so samostojni hujščaki nasipali svojim pristašem v ušesa, a vendar jim vsako novo laž zopet verjamajo. Kako ubogi na umu, kako brez lastne sodbe in premisleka so ti reveži, da se dajo tako načarbiti. Vsako še tako debelo laž požrejo z največjim appetitom. So pa iz šole ravnega Stajerja; na novo je odprla to šolo Samostojna, zato pa so tudi vti v nju stopili. Še bomo večkrat posvetili in pogledali v to politično kuhinjo, da bomo bolje spoznali te čudne ljudi.

t SAMOSTOJNA pobožnost in vera. Res čudni so naši samostojci. Pobožni so grozno, saj pravijo tako, da so strašno verni. Iz same vernosti in pobožnosti imenujejo duhovnike »fare«, nas pristaše krščanske stranke pa »črne«, vsega hujšega so seveda fari in ti »črni« krivi. Da ne bi od pobožnosti in vernosti počili, se radi izognejo cerkvi in službi božji, da jih ne bi gorečnost zadusila, radi ostanejo med službo božjo na friskem zraku zunaj cerkve. Da bi mladina bolj verna bila, zato zabavljajo pred otroci čez črne. Da bi papežu olajšali delo, se oni kregajo

čez škofe in duhovnike, ki ne bi smeli več poslušati svojih predstojnikov, ampak samostojneže. Kako grozno so za vero, so pokazali tudi s tem, da imajo za načelnika stranke moža, ki je sam rekel o sebi, da nič ne veruje, ali lepo povedano, da je svobodomislec. Voditelj slov. samostojnih poslancev je dr. Vošnjak, ki je izključen iz katoliške cerkve ter se je s Srbinjo od srbskega duhovnika dal poročiti. To so vam kristiani! Takim izročijo samostojneži slovensko ljudstvo. Krščanski ljudje obrekajo in sovražijo katoliškega duhovnika in krščanško misleče može, voljo pa za svoje poslanca ljudi, ki se javno ponašajo z brezverstvom in so izključeni iz cerkve. Samostojni se radi sklicujejo na sv. pismo, ki pa pravi kakor smo se učili v šoli: Kdor cerkev ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik. Kaj ne, samostojneži so strašno za vero! Toliko o njihovi zvestobi do vere! Pa še imajo druge lepe lastnosti in namene!

t PRAZNA SETEV. Iz Posavja nam pišejo: Ivan Krek iz Globokega je v vodilnem boju sejal v velikem viharju svoje samostojno seme. Kričal je, vpil in tulil češ: Mi samostojni, mi Ureki, Drofeniki, Mermolje, Kirbiši, Nemci, mi prav mi bomo kot poslanci sejali v Beogradu in doma neizmerno srečo za naše Kmetsko ljudstvo. Vihra je gonila Ureka iz kraja v kraj, povsod je oznanoval svoj evangelij o setvi sreče. A glejte sedaj! Kake sadove rodi ta setev? Za ljudstvo nič, za Ureka pa vsak dan 480 K. Za nas volilce je ostala Ureka setev brez sadu, žetev podobna egiptovskim letom. Za Ureka pa pomembnejša setev — bogato žetev srbskih dinarjev. Volilci, ali se vam že odpirajo oči?

t JUNASKI »samostojnež«. Preteklo soboto je prišel v neko gostilno pri Sv. Lenartu v Slov. gor. znani samostojnež in postojan od Sv. Barbare, Bračič ter tam dolgo časa razgrajal. Ko se je tamkaj naveličal tega posla, je šel še v eno drugo sosedno gostilno, kjer so mu pa krepke pesti preprečile nadaljnja razsajanja. Ta junaski »samostojnež« že davno ne spada v nobeno pošteno družbo in mu svetujemo, naj raje zahaja v njemu enakovredne družbe samostojnežev.

t PUSTNI PLESI samostojnežev. Od Sv. Barbare pri Marihboru se nam poroča, da tamkajšnji krajevni odbor samostojnežev prav pridno rešuje »staro pravdo« na plesiščih v gostilnah. Na te plesi prihaja tudi tamkojni glavar »samostojnež« dr. Boles s svojo obiteljo. O teh pustnih plesih se je izrazil nek tamkojni občan: Poperj so v pustnem času noreli mladi ljudje, sedaj pa norijo starejši samostojneži, da na plesu rešijo »staro pravdo«.

t RAZMERE v obmejni Kaplji. Ceravno leži Kaplja v visokih hribih ter je odrezana od vseh strani daleč od sveta, se vendar potegujejo Nemci z vso silo, da bi dobili to za njih zelo važno postojanko pod svojo oblast ter potem lahko izkorisčali bogastvo Kaplje, kakor pa tudi tukajšnjo narodno čuteče prebivalstvo zaničevali na enaki način kakor Slovence na Koroškem. Ker še ni obmejna komisija določila natančno državne meje v tukajšnjem odseku, je to za tukajšnje nemurje v veliko korist, da netijo nezadovoljstvo med ljudi s pretvezo, da Kaplja priпадa brez zadržka k Nemški Avstriji. Večkrat pridejo gosti iz Maribora, si zapojejo par nemških pesmi v družbi tukajšnjih narodnih vzgojiteljev, kateri pa nato odnese hišo topli veter na sever čez mejo, ed koder se navadno prikradejo.

t IZ CRNE na Koroškem. Med tem ko prirejajo socijalni demokrati svoje plesne venčke in njihova svobodna ljubezen gre v klasje, pa naša stranka deluje na gospodarskem polju za kmata in delavcev. Dne 2. februarja smo imeli pri Drefeniku dobro obiskan shod Kmetske in Strokovne zveze, na katerem je tako temeljito poročal o političnem in gospodarskem položaju v naši državi govornik Krepek iz Maribora, kakor tudi č. g. župnik Razgoršek o skupnem delovanju vseh dobro mislečih krščanskih organizacijah. Na zborovanju smo sprejeli sledede resolucije: eno zoper draginjo, drugo za zbol Šarje prometnih zvez za Mežiško dolino, tretjo zoper nemške nakane, ki hočejo plebis eit za našo dolino in Sp. Stajersko četrto za avtonomijo in peto za var-

stvo lesov v okolici rudniške topilnice. Tako delamo mi resno in gospodarsko; socijalnim demokratom prepustimo velikomestne plesne prireditve in lepotična tekmovanja.

t DRUŽBA SV. MOHORJA, sedaj v Prevaljah na Koroškem, vabi vse rodujubne Slovence, naj se ji kot člani pridružujejo v kar najobilnejšem številu. Poverjeniki so naprošeni, da vpošljijo družbi vpisovalne pole z denarjem vred do 5. marca t. l. Članarina znaša 10 K. Ako se bo priglasilo za letošnje leto 75 odstotkov članov več kakor v lanskem letu, bo družba izdala letos 4 knjige, ako se jih pa bo priglasilo 100 odst. tkov več, bo družba izdala 5 knjig in obsežni koldar. V imenu dobre stvari prosimo vse zavedne Slovence brez razlike stanu, naj podpirajo to brez dvoma v vsakem oziru najvažnejšo kulturno ustanovo Slovencev.

t OBRATNO in prometno ravateljstvo južne železnice v Ljubljani se ne zmeni za zahteve in potrebe ljudstva. Občine v okolišu Sv. Ilj so že neštetočrat prosile vlado in ravateljstvo južne železnice v Ljubljani, da se obmejna osebna postaja Sv. Ilj spremeni v tovorno postajo. Vzroki: Če n. pr. kmetijska podružnica naroči vagon apna iz Zagorja, pride isti vagon ne v Sv. Ilj, ampak na Pesnico. Iz Zagorja do Pesnice znaša tovornina približno 700 K. Prevozina za isti vagon iz Pesnice v Sv. Ilj pa reci in piši tudi 580 K (kot brzovozno blago). Odkar je odpadlo Spilje, morajo prestat naši Slovenci ob meji velike sekature, ker južna železnica noč in noč dovoliti v Sv. Ilj postajo za tovorni promet. Postajo Sv. Ilj rabijo posestniki cele župnije Sv. Ilj pol župnije Jarenina, Sv. Jakob, Mar. Snežna in del Svečine. Obratno in prometno ravateljstvo v Ljubljani pa je še tako komodno, da na tozadne vloge prav nič ne odgovori in nič ne storí.

t SLAVA našemu Središču. Naša krščanska organizacija je ponosna na svoje pristaše v Središču ob Dravi. Prebili so pred leti led, ustanovili celo vrsto življenja zmožnih organizacij: Izobraževalno društvo, Orla, Orlice, Posožilnico, dramatični, pevski in stavbni odsek ter Kmetsko zvezo. Samo Izobraževalno društvo je štelo l. 1920 293 članov. Orli in Orlice štejejo 157 udov. Prireditve so se vrstile vsak mesec. Knjižnica šteje 1200 knjig. Izobrazevalno društvo ima lasten društven dom. V njem ima svojo streho Posožilnica, Orli in Orlice pa svojo telovadnico. Po vstrajnem delu se je posrečilo našim krajevnim neumorni delavnim voditeljem, da je dobila naša stranka pri volitvah 28. novembra 231 glasov, Samostojna pa samo 163. Čast, komur čast!

ORGANIZACIJA, ki zasluži počast. Med mnogoštevilnimi izobraževalnimi, političnimi in gospodarskimi organizacijami, ki vzorno delujejo, moramo pohvaliti našo organizacijo v Št. Ilju. Po novem letu so se že vršili: shod viničarjev in delavcev, zborovanje perutninjarjev in perutninic, sestanki Kmetske zveze, prireditve Brahnega društva, seja narodnega odbora glede nesrečno urejene meje, sestanek vinoigradnikov proti uvozu italijanskega vina. Druge župnije, posnamejte!

t POSLEDICA PIJANČEVANJA. V Lokavcih pri Ljutomeru je ustrelil 20 letni kočarjev sin Franc Filipič v hlevu Marka Šalamona kobilo, vredno 11.000 K. To je storil v popolni pijanosti. Pač žalostna posledica pijančevanja.

t NESREČA. V Spodnji Šiški pri Ljubljani je na stanovanju svojih staršev pregledovala 26 letna učiteljica Alojzija Novak samokres, ne da bi slutila, da je isti nabit. Pritiskala je na petelinu in držala cev proti svojim prsom. Samokres se je sprožil in se je zgrudila, težko ranjena, na tla. Odpeljati so jo moralni v bolni o.

t ROPARSKI NAPAD. V noči od 31. p. m. na 1. t. m sta vdrla v hišo Jere Železnik v Št. Ilju pri Velenju dva roparja pobrali njenio in hčerkino bleko ter več drugih stvari. Eden izmed zločincev je po dnevu ogledoval in vohunil v bližini hiše, ki je nekoliko v samoti.

t ŽELEZNISKA NESREČA. V noči od 5. na 6. t. m. se je dogodila v bližini postaje Felixdorf (progla Wiener-Neustadt Wien) velika železniška nesreča. Listi poročajo, da je zahtevala nesreča 16 mrtvih, 40 težkoranjenih in večje število lahkoranjenih. Nesreča je povzročila nepazljivost vlakovodje to-

vornega vlaka, ki je peljal predaleč v postajo in prišel vsled tega na tir, po katerem je pridrvel brzovlak, Skoda je ogromna.

t SRECNI davkoplačevalci Srečni so davkoplačevalci občine Dobrova pri Ljubljani, kateri je vlada dovolila pobiranje enkratne 700% občinske doklade na vse direktne davke, da poplača 90.000 K dolga za nove solo.

t DAROVI. V Makolah se je nabralo na svatbi Rečan-Fabjan za Jugoslavsko Matico lep zneselek 152 K. Iskrena hvala! — Med zavednimi pristaši na Gornji Polskavi je nabral g. Leopold Sloser za sklad Kmetske zveze 186 K. Zivelj posnemovalci.

t DAROVI. Za Dijaško kulinjo v Matibor se je nabralo na svatbi Jožefa Kumer in Julijane Pukšič v Doliču pri Sv. Urbanu lepo svoto 169 K. Zivelj!

t DAROVI. Za sklad Kmetske zveze so nabrali naši zaupniki v Kozjem 120 K. Iskrena hvala! — Na Frankolovem pa so nabrali zavedni pristaši na gostiji Ivanke Veberjeve v Lipi 46 K. Zivelj!

t 1300 ŽENITVOVANJ na Dunaju!

Na pustno nedeljo je bilo v vseh dunajskih cerkvah poročenih 1300 parov.

Večine porok je bila v okrajih s pretežno večino delavskega prebivalstva.

t NEMČIJA IZROČILA Franciji 4 vagone zlata. One 5. t. m. je došlo na pariški severni kolodvor 24 ton zlatih nemških mark, natovorjenih na 4 železniških vagonih. Zlato je mora Nemčija izročiti Franciji na račun določene vojne odškodnine.

t ANGLIJA V SKRBEH. Marsikdo si predstavlja Anglijo kot nekako obljubljeno deželo, kjer vlada zadowljivo in red. Toda temu ni tako, nasploh, kar utegne biti za njo usodepolno. Dvoje vprašanj je, ki jih mora Anglia slejkoprej rešiti, da se izognе propada. Pred vsem mora rešiti vprašanje Irske, nadalje kako rešiti ogromno brezposelnost, ki vlada v Angliji. V ministru za dela je sedaj vpisanih nad 1 milijon brezposelnih, torej pol milijona več, kakor oktobra lanskega leta. K temu številu še pa pride več stotisoč oseb, ki niso vpisane v seznam brezposelnih, a so brez dela, ter končno čez 200.000 oseb, katere se zaposlene samo za nekaj ur na dan in prejemajo samo delno plačo. Kot vzrok brezposelnosti se naveže dejstvo, da so vsa angleška skladisca in vse tovarne prenapolnjene z raznimi izdelki, katerih pa nihče vsled skrajno slabé denarne valute ne more kupiti. —

Anglia si prizaideva spraviti svoje industrijske izdelke na trg v Avstrijo, Jugoslavijo, Madžarsko, Romunijo in v Rusijo, toda velika razlika glede vrednosti denarja interes ranih držav tvori nepremostljivo oviro. Cene za razne platnene in suknene izdelke so v Angliji v zadnjem času padle za 30–60 odstotkov. Anglia je kot industrijska dežela prenapolnjena z raznimi tovorniškimi izdelki, nima pa živil, s katerimi bi mogla prehraniti prebivalstvo. Anglia bo prisiljena začeti za vsako ceno spravljati na trg svoje industrijske izdelke, da dobi zanje potrebnih živil. Ako se ji to posreči v kratkem času, bo rešila sebe, a prisiljena bo tudi na cene gori označenih držav ter tako pripomogla olajšati neznosno splošno draginjo.

t PISMO iz komunističnega paradiža. Kako globoko v prepad so nešrečni ruski komunisti strmolagavili Rusijo, spričuje pismo, katero je sprejel v Berolinu izhajajoči ruski list »Rul« od neke ugledne gospo iz Petrograda: Zivimo samo od tega, kar nam ukaže sovjetska vlada. Kupiti si ne moremo nobenega priboljška, kajti mesečna plača znaša samo 5000 rubljev, a 20 dek olja stane že 2000 rubljev. Skoro celi dan se moramo nastavljati, da dobimo 5 dek kruha za osebo na dan. V prefekti jeseni sploh ni bilo nobenega kruha. Tudi še se da preteče več dni, ko ni dobiti skorje kruha. Enkrat v mesecu dobivamo les, toda samo toliko, da enkrat zakurimo. Tudi za drva se moramo nastavljati. Skoro polovica prebivalstva Petrograda

stavljeni, ne izide niti eden. Po očeh in česlah je vse zapuščeno in vla da povsod egiptovska tema. Razsvetljena ni niti ena ulica. Po 5. uri po poldne ni najti nobenega človeka na ulicah. Septembra in oktobra lanskega leta so morali iti vsi, ki niso pristaši boljševikov, v bližnje gozdove drva sekati. Surove tolpe so tirale moške in ženske, bolne in zdrave na delo, da so morali sekati drva za boljševike. Po štiri osebe so morale na sekati 54 metrov lesa, morale so drevo podirati, razcepiti in znositi v železniške vozove. Dobili so žago in sekiro. K delu so jih neusmiljeno tirali, celo take, ki so bili težko bolani. V Petrogradu razsaja legar, pegavica in drugo bolezni. Polovica prebivalstva pa hira, na jetiki. To bolezen so dobili z sovjetskih kuhinj, v katerih dobivajo hrano. Mesa že dve leti nismo videli, kruh je pa nezavžitljiv! Spričo teh dejstev se še tudi pri nas najde dosti zaslepljencev, ki hvaljo razmere v sovjetski Rusiji. Te vrste ljudi bi bilo treba nemudoma poslati v komunistični paradiž v — Rusijo.

I DROBIZ IZ PORCELANA. Nemčija namerava spraviti v promet drobizo iz porcelana. V državnih tovarni za izdelovanje porcelana v mestu Meissen so izumili zmes iz porcelana, iz katere bodo izdelovali raznovrstni drobizo. Barva drobiza bo siva, obrobki bodo pozlačeni. Drobizo iz porcelana bo zelo trpežen in se vsled padca na tla ne bo poškodoval. Tudi druge države so se začele zanimati za drobizo iz porcelana. Tako je n. pr. Brazilijska že naročila v Nemčiji velike množine drobizo iz porcelana.

g VOJAŠKI ZAKONI naše kraljevine so izšli v slovenskem prevodu. Njih zbirka obsega najvažnejše vojaške predpise, predvsem zakon o ustroju vojske, česar vsebina so določila o vojaški službeni dolžnosti. Pri pripravah za rekrutovanje, za sestavo rekrutnih spiskov, za prošnje o vojaških oprostivah in drugo, bo ta zbirka neobhodno potreben pripomoček za vse urade, posebne pa za vsa županstva in župne uradne. Poleg tega so sprejeti v zbirko zakoni o vojaški administraciji, o vojaških nabavah in dobavah, o ženitvi vojakov in določila o invalidskih pokojnjinah, ki veljajo v Sloveniji. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadruži v Ljubljani.

Iz neodrešene domovine

t DIVJANJE FAŠISTOV. Laška družina je vdrla dne 8. t. m. zjutraj v tiskarno tržaške »Edinosti«, kjer so razbili deloma veliki rotacijski stroj za tiskanje lista in napravili ogromno škodo, ki jo cenijo na 80.000 lir. Napad je bil v italijanskih listih celo naveden in kljub temu se policija ozir vojaštno ni zganilo. Tiskarno »Edinost« so napadli zdaj že tretjič. Lopovi so vdrli tudi v uredništvo, kjer pa niso storili ničesar drugega nego da so v sobi glavnega urednika razmetali knjige in papirje. V sobi upravnosti so zlomili in raztrgali vse, kar jim je prislo v roke. Močno pokvarili so tudi telefonske žice. Podivjanost Lahov je res žalosten znak njihove propadajoče kulture.

t POMANJKANJE kulturnega življenja na Primorskem. Zagrebški dnevnik »Novosti« je priobčil članek o razmerah na Primorskem, kjer brido toži, da je skoraj čisto zamrlo kulturno življenje v zasedenih krajinah. Taka splošna tožba je neopravičena, ker se kulturno gibanje v zadnjih časih dobro dviga. Tržaški dnevnik »Edinost« se lepo razvija, »Goriška straža« stoji popolnoma na višini v Goriči je pričel izhajati zelo dobro urejovan leposlovn list »Mladi«, Tržašanke so pričele izdajati zelo lep kulturni list za ženske »Jadranko«, pričet je tudi izhajati list za mladi. Poleg tega je izšlo še nekaj drugih priobčen, deloma v zelo velikem številu izvodov. Tudi društveno življenje se lepo razvija, ustanavljajo se nova društva, poživljajo stará, različne prireditev se vrše pogosto.

t BENECANSKI SLOVENCI. Najbolj oddaljeni in ločeni od drugih Slovencev so Rezijanci. Vojna je tudi med nje prinesla mnogo izpreamemb, toda slovenštine se drže. Imajo tri duhovnike. Zupnik je Lah, ker Slovenci ne da vreda, kaplana sta Slovenci, ker je tako odločno zahtevalo ljudstvo. Po dolinici se lepo razvija

zadružništvo. Pri Sv. Lenartu, veliki fari pri Cedadu so blagoslovili z veliko slovesnostjo nove zvonove. Slavnostni govor je imel gospod Liva, dekan cedadski in ljudstvo je bilo presenečeno, ko ga je slišalo govoriti v lepem slovenskem jeziku. V Podbonescu so ustanovili takozvani Šempeterški Slovenci, ki prebivajo ob reki Nadiči, konsumno društvo, ki je imelo v mesecih nad pol drugi milijon proučta. Blago je v njem boljše in cenejše, kakor v Vidmu in Cedadu (Udine in Cividale).

t BOMBNE ATENTATE so prenesli italijanski fašisti (narodni prenapetneži) tudi že na deželo. V lepem »Družstvenem domu« v Sentpetru pri Gorici so imeli Slovenci neko društvo prireditev. Fašisti so vrgli s stranske poti na teraso doma dve bombe, ki se pa k sreči nista razpolih.

t OBLJUBLJAJO se nova nasilja. Na Primorskem se bližajo volitve in fašisti (narodni razgrajati) se pripravljajo. Predsednik te družbe, neki častnik Giunta je prispel iz Trsta v Gorec in je tam imel predavanje. Napovedoval je, da bodo fašisti delali pri volitvah z vsemi sredstvi zoper Slovence. Med temi sredstvi bo pač igral glavno vlogo nož in bomba pod zaščito vlade.

t POSTOJNA. Najslabše se obnašajo kraji, ki so najbližje naši državi. Tako daje tudi poprej tako ponosno narodna Postojna ljudstvu zelo slab izgled. Civilni komisar Cavalla je priredil slavnostni bal za katerega je izplačal iz državne blagajne težke tisočake, medtem, ko radi pomanjkanja denarja še ni mogel izplačati učiteljstvu mesečne plače. Povabil je nad 200 domačinov Slovencev in domači narodnjaki so se odzvali skoraj polnostilno.

t NARODNO OBRAMBNI sklad. Povodom svečane proglašitve prikljivite našega Primorja k Italiji je sklenilo politično društvo »Edinost« v Trstu prirediti »Narodno obramni sklad«. Vsled priznane narodne požrtvovatnosti primorskih Slovencev bo stvar gotovo dobro izpadla in s tem bo položen trden gmotn temelj narodno-objektivnemu delu.

Gospodarstvo.

g ZA VARSTVO kmetskih koristi v Mežiški dolini. Pol ure od Črne v Žerjavu se nahaja rudniška topilnica za svinec. Strupeni plini, ki jih raznaša dim po okolici, uničijo vsako rastlinu in povzročajo zlasti na gozdovih velikanske škode. Ravnateljstvo svinčenega rudnika »Bleiberške unije« je dolžno varovati lastnike in posestnike v okolici Žerjava vsake škode, oziroma škodo posebno na gozdovih poravnati. Vzrasla drevesa se posušijo, na novo pa ničesar več ne more pognati. Posebno se opaža škoda na Matvozovem in Božičevem lesu, kakor tudi pri drugih mejaših. Zato zahteva »Kmetska zveza«, za Mežiško dolino, da vlada nemudoma ukrene vse potrebno, da pride tozadovna komisija, ki bo pregledala gozdove in cenila škodo, ki jo je dolžna rudniška unija poravnati. — To zahteva je Kmetska zveza poslala Jugosl. klubu v Beograd.

g VINOGRADNIKI se pozivajo, da se v trgovini Klanjšek in Penič (Vetrinjska ulica) podignejo na poli, ki jo Kmetska podružnica Maribor in kolš odpošlje vladu v protest zoper uvoz laškega vina.

g PROTESTNE IZZAVE proti uvozu italijanskega vina so dosedaj vposlali: Občinski uradi: Vukovski dol, Sp. Sentiškobski dol, Raztez, Sv. Trojica v Halozah, Tinje, Žerovinci, Litmarš, Gornja Sv. Kungota, Verhole, Vosek, Mihalovci, Poljčane, Dražučova, Na Ranci, Vurberg, Stanovško, Nova cerkev pri Ptiju, Jelovec, Breg pri Ptiju, Lahonci in Hardek pri Ptiju; nadalje gospodarska in izobraževalna društva: Skala pri Sv. Petru in Ž. Maribora, Sv. Urban pri Ptiju in Sv. Trojca v Halozah; Kmetski podružnici Zdole in Poljčane ter zasebni ozir. posamezni vinogradniki občin Hardek in Breg pri Ptiju. — Občine, društva in posamezniki, ki dosedaj še niso vposlali teh protestnih izjav, naj storijo to nemudoma, ker moramo z odločnostjo zavrniti nakanje, s pomočjo katere bi uničili naše vinogradništvo. — Tajništvo Slov. kmetske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

g VINSKE CENE. Lansko leto meseca junija so vinske cene začele padati, ker so gorice še precej lepo kazale. Vinski trgovci so izrabili ta situacij in cena staremu vinu je padla za 4 do 8 kron. Ob trgovci je stal mošt 10 do 14 kron. Ker pa je lani zrastla izvrstna kapljica, so trgovci pritisnili za njo in meseca decembra je bilo vino iz leta 1920 po 17 do 20 kron. Ko so se napolnile kleti prekupcev in krčmarjev, je začel mirovati vinski trg in še danes počiva trgovina. Kleti pa so se počasi izpraznile in kupcem je treba danes novega blaga. Previdno in počasi se začenja zoper razvijati vinska trgovina. Sigurno je, da vinske cene še ne bodo padle, ker primanjkuje blaga. Tudi nova trgatev je še bogekanje. V Slovencih se plačuje danes od 20 do 26 K za navadno od 24 do 32 K pa za sortirano blago.

g VINSKE CENE. Srem: cene letosnjemu vinu 16 do 18 K; Banat: letosnjemu vino 11 do 12 K.

g ITALIJANI so na predlog poljskega Marescalchi sklicali zborovanje vinskih trgovcev in italijanskih strokovnjakov, da se posvetujejo glede izvoza italijanskega vina. Italijanski trgovinski minister Alessio podpira to stremljenje z odlokom od 26. decembra 1920. Tudi nam Slovencem bo treba misliti na to, da si uredimo izvoz našega vina. V slogi je moč.

g ČEHOSLOVAŠKA država, ki nima potrebnega vinogradništva, je dovolila mesečni uvoz 50—60.000 hl vina do 20.000 polovnjakov. Ko bi Slovenci imeli potrebitno organizacijo, bi lahko naredili dober »kseft«.

g ZA VARSTVO slovenske živoreje. Na shodu dne 2. februar 1921 v Črni zbrani kmetje in delavci zahtevamo, da vlada z vsemi svojimi razpoložljivimi močmi deluje na to, da se omeji in zmanjša neznosna draginja. Zlasti pa kmetje zahtevamo, da vlada varuje cene pri lesu. Nikakor nismo nasproti padanju cen pri omenjenih pridelkih, toda potem pa hočemo, da se to zgodi tudi pri vseh drugih potrebščinah, ki jih rabimo kmetje in delavci. Nikakor ne gre, da bi edino kmet moral po nizki ceni prodajati, kar pridela, verižniki in dobičkarji pa bi smeli neovirano grešiti na stroške drugih, posebno kmetskega in delavskega stanu. Zato tirjamo, da vlada nemudoma ukrene vse potrebno, da se varuje kmetske koristi, naj ne vidi kmeta le pri davkih, ampak tudi pri njegovih pravicah. Verižniki se naj zasledujejo in kaznujejo z brezozbirno strogostjo; na vojne dobičke pa se naj vpelje primeren davek.

g VAŽNO ZA ŽIVINOREJCE! Neka tvrdka v Mariboru potrebuje vsak teden več sto glav debele goveje živine za izvoz v Slico, na Češko i. d. Pozivamo krajevne organizacije Kmetske zveze, da nam poročajo, koliko glav živine bi se dalo dobiti v določenem kraju. Iz prijaznosti bomo posredovali, da pride pošten kupec nakupit živino. — Tajništvo Slov. Km. zveze v Mariboru.

g MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO od 8. t. m. Zima, ki je pretekli teden ponovno zastavila, je tudi tukajnjemu živinskemu trgu v toliko škodovala, da je bil prigon živine vsled slabih cest in potov manjši, kakor je bilo pričakovati. Pragnanih je bilo 8 bikov, 132 volov, 74 krav, 9 telet in 4 konji, t. j. skupaj 227 glav. Klavne živine je bilo malo, osobito volov, zato so morali mesarji poseči po telicah in kravah. Naravna posledica je bila zvišanje cen klavni živini in sol notirali: srednje vrste voli 15, 16, 17 kron, plemenski od 12—15 kron, krave klavne 13—15, breje in molzne 13—14 kron. Pragnani biki so bili slabe kvalitete in so dosegli kakor krave za klobasarje od 8—12 kron. Iz predstojecih podatkov je razvidno, da cene rastejo, kar se imamo zahvaliti živemu povpraševanju po naši klavni živini v inozemstvu, posebno v Nemški Avstriji. Nastali mraz zelo pospešuje transport mesa in imamo pričakovati da bodo v bližnji dočnosti cene klavne živine še rastle. Plemenske živine je dovolj, vendar je malo povpraševanja.

g SEJMSKO POROČILO v Mariboru. Na tedenski sejm dne 4. t. m. se je pragnalo 26 ščetinarjev. Cene so bile od 25 do 30 K 1 kg žive teže. — Vzrok slabega sejmskega obiska je bil slabo vreme, ker je začelo že ob pol petih zimtraj deževati in snežiti.

g MARIBORSKO tržno poročilo.

V soboto, dne 5. februarja je bil mariborski trg radi slabega vremena bolj slabo obiskan. Kupcev je bilo še razmeroma mnogo. Blaga manje. Napram soboti 29. januarja so bile cene skoraj vsemu blagu nekoliko višje. Jajca so n. pr. prodajali po 2—3 K komad, t. j. za 1 K dražje kot pred enim tednom. Speharji, katerih je bilo 30 in so pripeljali 70 svinj, so svoje blago kmalu prodali po isti ceni kot 29. januarja. Krompir (8 vozov) je ostal pri starci ceni 2 K do 2 K 20 v kilogram, ali merica 15—17 K. Bučno olje liter 64 K. Mleko je v ceni nekoliko poskopljeno in sicer od 4 K na 5 K liter — Mesarji so razglasili, da bodo dvigali cene govejemu mesu.

g URADNO DOLOČENE CENE v Mariboru za moko in špeh. Odsek za določevanje cen v Mariboru je sklenil sledeče: cena za pol kilograma belega kruha iz moke št. 2 se določi 8 K, črnega kruha za 60 dekagramov na 7 K; cene svinjskemu mesu ostanejo do sedanje, t. j. 32 K za kilogram; cene sveži slanini pod 7 cm debelosti ostanejo 42 K za kilogram, v debelosti od 7—10 cm 46 K za kilogram, cene slanini v debelosti nad 10 cm se znižajo na 48 K za kilogram. Debelt slanine se meri na krbu.

g TRŽNO POROČILO iz Celja. Celjski trg ni bil v soboto 5. februarja zelo dobro obiskan. Gene so bile stalne. Blaga je bilo malo na trgu. Meso in špeh 1. kilogram: Svinjski špeh 45 do 52 K; svinjska mast 50 do 54 K; svinjske meso 34 do 36 K; goveje meso 20 do 22 K; teleće meso 22 do 24 K; loj 12 do 18 K. Perutnina, 1 komad: Piške 40 do 70 K; jajca po 2 K. Zita ni bilo na trgu. Druga živila: Zelje, glave (1 kom.) 2 do 4 K; zeljeli kislo (1 krožn.) 1 K; bela repa, ribana (1 krožn.) 1 K; rumeno korenje 1 kom. 20 vin.; krompir 1 kilogram 2.60 K; orehi 1 liter 8 K; Cebula, 1 kilogram 5 K. Puranov, gosk, domaćih zajecov, ovčjega mesa sploh ni bilo videti na trgu. Pač pa je bilo dovolj mleka liter po 5 K. Potem cebula in cvetelje (svežih) 1 šopek 1 K. Jabolki je bilo tudi zelo malo.

g CENE ZITU. Split: pšenica 1220 K, koruza 450 K; Subotica: pšenica 100 K, koruza 370—380 K, oves 200—300 K.

g USTANOVNI SHOD sadarskega drustva za Slovenijo se vrši dne 20. februarja ob po 10 uri predpoldne v posvetovalni dvorani poverjeništva za kmetijstvo v Ljubljani.

g HMELJ. Hmeljske cene na hmeljskem trgu v Žatcu padajo stalno. Za prima-hmelj ponujajo po 2000—2500 čehoslovaških kron za 50 kilogramov. Za tuj hmelj kot poljski in jugoslovenski se niso veliko zmenili in so se cene gibale od 1000—1700 čehoslovaških kron za 50 kilogramov. Hmeljske kupčije je slaba.

g VREDNOST DENARJA. Avstrijska kqua je v vrednosti vnovič poskoplila, kajti za 100 avstrijskih kron mora plačati 25—26 naših kron. Za 100 nemških mark plača 230—235 naših kron, za 100 francoskih frankov je plačati 980—1040 naših kron, za 100 čehoslovaških kron 175 naših kron, za 100 laških lir 518—525 naših kron in za ameriški dolar 147 naših kron.

g PTUJSKA KMETIJSKA podružnica ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 20. sredočna 1921 ob 9 uri v prostorih gostilne Zupančič v Ptaju. Člani se naj tega občnega zabora zanesljivo polnoštevilno udeležijo.

Dopisi.

SV. PRIMOŽ nad Muto. V nedeljo, dne 6. t. m., se je pri nas vršil shod SKZ. Poslanec Vladimir Pušenjak nam je opisal politični položaj ter delo naših poslancev za kmeta in pozival mnogobrojne udeležence k delu v politični in gospodarski organizaciji. Po shodu se je vršil občni zbor našega bralnega društva, na katerem se je izvolil nov odbor, sklepalo o naročitvi časnikov in prireditvi gledaliških iger. Želeli je, da bralno društvo tudi v bodočem deluje v istem duhu kot v preteklih 14 letih.

Sv. Ema. Kmetijsko društvo pri Sv. Ema naznana, da bo imelo dne 18. sreda t. l. redni občni zbor ob 3. uri po pooldne v društvenih prostorih. Razgostjalo se bo o razpustu društva. 107

MALA NAZNANILA.

Ptica v prostosti.

Najcenejša lepa nova pesmarica s 25 narodnimi pesmi s dostavkom „Vojni spomin“. Stave samo 1 D (K 4) s poštino vred. Pošiljajo se nove neobrbljene poštne znake ali pa denar po počtu nakaznic. Naroduje se pri Matiju Belec pri Sv. Bohunku v Slov. gor. via Ptuj. 4-5 88

Pošiljam franko

povsed 1-5
5 kg poštni paket grških fig za K 120.-
5 kg poštni paket italijanskih rožičev za K 102.-
5 kg poštni paket oljčnih mandeljnov za K 498.-
5 kg poštni paket pražene kave, „Aromatika“ za K 408.-
5 kg poštni paket Ceylon čaja za K 498.-

Vinko Hmelak, Maribor,
Slomškov trg 6 (Domplatz). 90

Prage (ščerje) kot hrana stova, bukove in tudi poseben les (Extraholz) brastov kupujejo to najvišji ceni in prosi obvezno ponudbe Rudolf Bergant, trgovac, Laško. 1-3 91

Vinski kamen (birso)
in vse druge poljske pridelke kupuje tvrdka

F. Kocjan in drugovi K.D.
Zagreb, Ilica 166,
Telefon 9-50. 2-3 89

Čevljariji pozor!
Dva šivalna stroja ter drugo orodje in potrebitino za čevljarsko obrt se prodaja. Koroska cesta 9, Maribor. 1-2 105

Vinogradniki posor!
Na suho cepljene uže so na prodaj in sicer najbolj rudovitne vrste. Bašta Šmarica in sicer necepljena, ki pa jako dobra roli. Kdor si hoče narediti lete in močno cepljene trte, naj se takoj ogliši pismeno ali ustveno pri Francu Blodniku, trdnjačar pri Sv. o rencu v Slov. gor., J. r. nci pri Ptaju. Cena trnja po dogovoru. 2-10 87

Posestvo malo, sposobno za vsakega rokodelca v bližini Maribora se prodaja. Cca. 4000 K. Ponudba na Tomaž Šeniga, Rogozna, pošta Hoče pri Mariboru. 2-2 72

Sadna drevesca kot hruske in jabolke so na prodaj pri F. Ehrlich, Sv. Ilj v Slovenskih goricah. 2-2 71

Par močnih volov vsled po-vprekah mačkanja krmne na prodaj. Vprašati je pod pasivo m Brezno hiš. št. 4, pošta Hoče pri Mariboru. 2-2 83

Na prodaj 10.000 prvo-vratnih, direktno sočetnih, dobro vkoreninjenih trt. vrste „O'hello“ (ameriška). Cena komata 2 K. Vse matrone se izvije pri g. Bogomir Družoviču, oskrbniku, Vila Bauer, Varadiške Topla na Hrvatskem. 8-8 53

Krava visokobreja, se prodaja Kosak, občina Lajteršperg, W. Ifov vinograd 109

Konj, lep in lahek športni voziček z opremo se proda. Naslov v upravnosti. 111

Hiša na prodaj v Mariboru, Koroška cesta 106. Pojasnila daje Martin Karaer, Melješka cesta št. 10. 10

Valjčni mlin na stalni vodi, en par konj z vprego in vrom kompletno se proda. Vpravati je pri F. Rögl, Pragersko 98

Hiša v Mariboru, Weljata cesta 43 za vogatu, enostavno, velik vrt in postopek na dverišču se proda. Spobrus za vsako obtočno ceno po dogovoru. Posredovalci izklicani. Pojasnila Aškerceva ul. 3, pritrdite levo J.B. 1-3 113

Voz za težko vožnjo, popolno nov na prodaj v Vetrinjski ulici na dverišču gostilne „pri Zatem konju“ v Mariboru in hranu. 1-2 95

„PETOVIA“

usnjarska industrija D. D.

na Bregu pri Ptuju (Slovenija)

je pričela z obratom
tovarne za čevlje.

Izdeluje vsakovrst. Goodyear
in Mae-Kay čevlje za gospode
in dame, navadne delavske
kakor tudi najfinnejše luksus-
čevlje.

Zadružna banka pedružnica Maribor

Gospeska ulica 20 - - - (Pirchanova hiša)

Posluje redno v vseh bančnih strokah. — Stranke sprejema
dnevno ob uradnih urah.

Centrala Split

Centrala Split. - - - Podružnica Maribor, Zagreb, Novi Sad.
Afiliacija: Zadružna Banka Rijeka, Zadružna štedionica Trst.

Osnovna glavnica 50 milij. krun.

Bankovni oddelok: Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila vsa
tuzemska in inozemška tržiča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelok: Kupuje in prodaje na veliko vse domače in preko-
morske proizvode

Menjalnica: Kupuje in prodaje tujo valute, devize in čeke ter vse vrste
domačih in tujih papirjev.

Vloge. Sprejema denar na vložni žiro in tekuče račune ter jih obrestuje
pod najboljšimi pogoji.

4-4 Vloge na knjižice obrestuje s 4 1/4% netto. 82

Dva konja za vožnjo pro-

da sradi po
marjanka krmne, Jožef Krompák
Krčevina 80 pri Marib. 2-2 85

Malo posestvo

s blšč, sedim vrtom in nekaj

njih poleg okrajev ceste in se-
miča, zamenjam za večje pose-
sto, obstoječe iz hife, gospodar-
skega poslopja, njiv, travnikov
in gozdov. Naslov Jožef Zalokar,
pošta Planina, Spod Štajerska. 97

Dekla se sprejme. Ludvik

Mandi, Radvanje 46
pri Mariboru. 98

Deklo k senjam išče graj

ščinj Štajerska pri Ma-
riboru. 2-2 77

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga

Za postajo št. 4 V PTUJU Za postajo št. 4

posluje redno vsak delavnik predpoldne v Jurčevem
ekladišču v Ptaju.

Nakupuje od svojih članov poljske pridelke in plača
za jaje najvišje cene.

Prodaja in ima v zalogi razna žita, železnino, blago
za oblike, žveplo za vinograde, sol, cement
in druge gospodarske potrebitine, ter nudi iste za
1-3 najugodnejšo ceno. 81

Vabilo k OBČNEMU ZBORU

Kmetijske (nakupovalne in pro- dajalne) zadruge v Solčavi,

kateri se vrši v nedeljo, 27. t. m. po rani uahi v prostorih
zadruge. DNEVNI RED: 1. Poročilo načelstva, 2. Poročilo
nadzorstva, 3. Odobrenje rač. zaključka, 4. Slodajnosti. K
obilni udeležbi vabi 104 načelstvo.

Iz Havre v Ameriko samo šest dni

Edine najkrajše črte prek Havre, Cherbourg
in Antwerpen v Newyork. — Vozne listke in za-
devna pojasnila izdaje edina koncesionirana potovalna
pisarna

Ivan Kraker
v Ljubljani,

Gospodarska (prej
Mačje T-rezije) c. 13.
1-12+ (Kolizej). 88

Otvoritev bufeta Puško v Mariboru

Aleksandrovca cesta 31, blizu kolodvora, poleg že obstoječe delikatesne
trgovine. — — — — — Odprt do 10 ure zvečer.
Založen z vsemi delikatesami kakor: Caviar, Jegulje, Thon, Gor-
gonia in sir itd. Originalni Mariaša Wermuth. Delikatesno sladko
Lissa vino, poleg najboljših domačih v Postrežba solna. Trgo-
vina razpoljuje vse delikatese po najniži in ceni. Se priporočam
Puško Fejiks. 99

Novo!

Novo!

Samo eno minuto od pošte je novo
urejena modna in manufakturna
trgovina.

Dragotin Sirec,

Cankarjeva ulica 4 (zraven davkarije)
katera Vam nudi raznovrstno blago
po zelo znižanih cenah.

Zatorej ne zamudite prilike si isto
ogledati. 100

Konkurenčne cene!

KOLAR

za domača dela se sprejme pri
ED. SUPPANZ

2-2 Pristava. 75

Viničarja sprejme takoj
Reiserjevo
oskrbištvo Pečke pri Mariboru.
2-2 76

Ekonom, če treba z ve-
čimi delavskimi
močmi, strokovnimi v vseh stro-
kah go-podarstva in gospodar-
stva išče službo takoj ali posredu. Na-
jiv v upra-ništvi. 3-3 64

Delavci išče se dražius
v dnevni močni,
vrajeni lesnega dela, proti dobremu
plačilu. Kurire in storovanje pro-
sto. Vprašajte re Leška ulica 1b,
Maribor. 4-4 21

Dekle in delavca proti dobrni plači in brani sprejme
poštena rodb za. Naslov v uprav-
ništvi. 2-2 81

Učenec ali učenka z dobrim šolskim spridelenjem,
pošteni stašev, se sprejme v
trgovino mešanega baga. Pavel
Klošar za. Gimisko pri Celju.

Same

ENOMINUTO HODA

imate od kolodvora pa do špecerijske trgovine 1018

FRECE & PLAHUTA, Celje

Aleksandrovca (prej Kolodvorska) ulica 7.

Vedno sveže špecerijsko in kolonijalno blago.